

heilpädagogische
früherziehung

tigrinya

ክቕዲምካ ወይ ኣብ
ግዚኡ ንዝወሃብ ለኒ-
ፍወሳ ትምህርቲ

HFE

■ ኣቐዲምካ ወይ ኣብ ግዚኡ ንዝወሃብ ስነ-ፍወሳ ትምህርቲ

ሓደ ቁልዕ፡ ከምቲ ትጽቢት ዝግበረሉ ወይ ከምቲ ንቡር ዝኾነ ግቡኡ ዕቤት ወይ ግስጋሴ ኣብ ዕድሚኡ ከም ዘይገብር ዘሎ ዝሕብሩ፡ ብዙሓት ምልክታት ኣለው። ዝጸወቶ ጸወታ ምስ ናይ ዕድሚ ደርጃ ዘይመጣጠን ምስ ዝኾነውን። ምናልባት፡ ኦቲ ህፃን ምስ መዛንኩ ብምንጽጻር፡ በጺሕዎ ዘሎ ደረጃ ብቐፃት ዕቤት ኣብ ቋንቋ፡ ዝሓተለን ወይ ውን ዝደንገዩ ምስ ዝኾነውን ። ምስ ሰባት ይኹን ምስ ነገራት፡ ኣብ ዝኾነ ዘጋጥሞ ነገራት፡ ዘይንቡር ባህሪ ወይ ጠባይት ዘርኢ ክኾነውን ኣንከሎ። ሓፈሻዊ ምዕባሌኡ ወይ ዕቤቲ ዝደንገዩ፡ ወይ ድማ ምዕሩይ ዘይኮነ፡ ዘይተወሃሃደን ሚዛኑ ዘይሓለውን ክኾነውን ከሎ።

ኣብ ከምዚ ዝበለ ህሞት፡ ኦቲ ኣቐዲምካ ወይ ኣብ ግዚኡ ንዝወሃብ ስነ-ፍወሳ ትምህርቲ፡ ክሕግዝን፡ ምኽሪ ከበርክትን፡ ክደጋገፍን ይኽኣል ኣዩ። ኦቲ ዝግበር ሓገዛት ማዕልቲዊ ነጥፈታትን ኩነታት ስድራ ቤትን ኣብ ግምት ኣትዳኡትኻ ኣዩ።

ንኹሎም ዝወሃቡ ኣገልግሎታት ናይ ስነ-ፍወሳ ትምህርቲ፡ ኣቐዲምካ ሕክምናዊ መወከሲ ወይ ድማ ናይ ሓኪም ምኽሪ ምህላው ኣድላዪ ኢዩ።

■ መብርሂ ወይ ውን መርመራ

ዝበዝሐ ኣዎን፡ ወለድን ሓካይም ህፃናትን ኣብቲ ህፃን ዝሕታሌ ዕቤት ከምዘሎ ክቐዲሞም ዝፈልጡ ኣካላት ኣዮም። ብተወሳኺ ኣውን፡ ሓለፍቲ ናይ መጻወቲ ቁልዕት፡ ኣማኸርቲ ካደ ወይ ኣቦ፡ ወይ ውን ኣባላት መውፃሊ ህፃናት ኩነታት ናይቲ ህፃን ከስተውዕሉን ኣድላዪነት ተወሳኺ መርመራ ኣብ ልዕሊ ኦቲ ህጻን ክግበር ከምዘለዎ ክብየታቶም የቐርቡ። ከም ተወሳኺ ኣብ ርክሲ'ቲ ሓካይም ዝገብርዎ ጥዕናዊ መርመራራት፡ መርመራ ወን መብርሂታት ስነ ኣክምሮ ምዕባለታት ሓደ ህጻን ብወገና ኣውን ነበርክት ኢና።

ኣንህቦም ኣገልግሎት መብርሂታት ወይ መርመራታት ነዞም ዝስዕቡ የጠቓልሉ

- ዝርርብ ብዛዕባ ህልውን ሕሉፍን ኩነታት ኦቲ ህጻን
- ባህሪ ወይ ጠባይ ናይቲ ህፃን ምዕዛብ
- ግንዛቤ፡ ስርዓቱ ዝሓለወ መርመራታት ምክያድ
- መዕቀኒ ምዕባለታት ወይ ዕቤት ዝኾኑ መምዘኒ ርጅሒታት ብቐፃት ምጥቃም
- ፎቃለ-መሕተት ናይ ወለዲ

ክዚ መብርሂ ኣዚ፡ ደረጃ ዕቤት ህፃን ዝፍትሽን፡ ምስ ኩሉ ዘለዎ ጸገማትን ፃቕሚን ወይ ትሕዝቶን ኣብ ግምት ኣኣትዩ፡ ሓፈሻዊ ኩነታት ባህርያቱ (ገምጋም ሓፈሻዊ ዕቤቲ ወይ ኣንታይነቲ) ዘመሓላልፍ ወይ ድማ ጸብጸብ ዘዳሉ ኢዩ። በዚ መሰረት ድማ፡ ኣድላዪነት ናይቲ ኣቐዲምካ ወይ ኣብ ግዚኡ ንዝወሃብ ስነ-ፍወሳ ትምህርቲ ክውሰን ይከኣል።

■ ብውጥን ወይ ድማ ብዕላማ ናይቲ ቁልፍ ምምሃር

ከቲ ቁልፍ ኣብ መዳያት፡ ምምዕባል ኣቓልቦ (ግንዛቤኩ ኣብ ምዕባይ)፡ ምምሕያሽ ቋንቋ፡ ምንቁስቓስ ኣካላት፡ ማሕበራዊ ውህደት፡ ጸወታ ምጽዋትን ናይ ምምሃር ባህርያትን ንኸማዕብል ንሕግዝ፡

ከቲ ንኣሸቶ ቁልፍ፡ ኣብ ናይ ምጽዋት ዓለም ወይ ዕድሚኩ ኣብ ግዜ ጸወታ ኪዩ ዝርከብ፡ ስለዚ ድማ ኢዩ፡ ጸወታ ንቅድመ-ዕቤት ምዕባል ኣገዳሲ ዝኸውን፡ ኣብ ኣሠራርሓና፡ ዝተፈላለዩ ኣገባባት፡ ማለት ከም ስነ-ምምህርና፡ ስነ-ኣኮሎጂ፡ ሕክምናዊ፡ ከምኹ ኣውን ማሕበራዊ ዝካመሰሉ ሜላታት ብጸወታ ንጥቀም ኢና፡

ከዚ ኣቐዲምካ ወይ ኣብ ግዚኩ ንዝወሃብ ስነ-ፍወሳ ትምህርቲ፡ ኣብ መስርሕ ምምሃርን ተመኩሮን ብቐጻሊ ዝርገም ወይ ዝወሃሃድ መስርሕ ኢዩ፡ ስለዚ ድማ፡ ንጡፍ ተሳታፊነት ናይ ኩሎም መምህራን፡ ኣድላዪን ተጠላብን ኢዩ፡ ምስኣቶም ብሕብረት ኪኖ ድማ መደባት ዝወሃብ ሓገዝ ወይ ደገፍ ንውጥን፡ ከምኹ ኣውን ዕቤት ናይቲ ቁልፍ ንምዕባብ ከኣ ንተግባራውነቶምን ወጺኢታውነቶኦም ድማ ንግግግምን፡

ከዚ ኣቐዲምካ ወይ ኣብ ግዚኩ ንዝወሃብ ስነ-ፍወሳ ትምህርቲ፡ ኣብ ገዛ፡ ማለት ኣብ ስድራቤታዊ ሃዋሁ ዘለዎ ኣከባቢ፡ ወይ ድማ ኣብ ባዕልና ዘዳለናዩ ክፍልታት ክወሃብ ወይ ክዳሎ ይከኣል ኢዩ፡ ኩነታቱ ከም ዝጠልቦ፡ ማለት ከም ኣድላዪነቱ፡ ብወልቁ ይኹን ብጉድለታት ናይ ስነ-ፍወሳ ትምህርቲ መደብ ነካዪድ ኢና፡ ጸዕቕ ወይ ብዝሒ ናይቲ ዝወሃብ ስነ-ፍወሳ ትምህርቲ፡ ምስ ኣድላዪነት ናይቲ ህፃንን ወለድን ዝተወሃሃደን ዝተዛመደን ኢዩ፡

■ ሓገዝን (ደገፍን) ንወለዲ፡ ከምኹ'ውን ምስ ወለዲ ምትሕብባርን

ንወለድን ኣለይትን፡ ኣብ ኣሸጋጋ ኩነታት ምክላይን ምዕባይን ህፃን፡ ምኽርን ሓገዝን ንህብ፡ ምስኣቶም ብሓባር ኪኖ፡ ነቲ ሸግርን ምስኩ ዝተታሓሓዙ ነገራት ኩሎን ኣብ ምፍታሽን ምድላይን ንሠርሑ፡ ነቲ ጠንቐ ዝኾነ ነገር ኣብ ምልላይ (ፈሊኻ ምፍላጥ)፡ ክንርድኩ (ክንታይነቱ ክንፈልጦ)፡ ክንገልጽ፡ ናብ ጽቡቕ ክንቅይርን ንፍትን፡ በዚ ከምዚ ዝበለ ሜላ ድማ፡ ወለድን ኣለይትን ኣብቲ ዘለዎም ናይ ገዛኦ ርክሶም ዓቕሚ ኣምነት ንኸእድሩን ንምሕዳሩን፡ ከምኹ ኣውን ነቲ ቁልፍ ኣብ ምዕባይ ዘለዎም ፍሉይ ብቐጻት ዝያዳ ንኸማዕብልዎ ወይ ዝያዳ ክስፍዎን ንደሊ፡

ከቲ ናይ ምኽሪ ሓገዝ፡ ብተወሳኺ'ውን ናብ ቤት ትምህርቲ ኣብ ምምዝጋብ ለበዋን ምሕጽንታን ይህብ ኢዩ፡

ምትዕራቕ ሓዳር ወይ ኣብ ስድራቤት ዝህሉ ዘይምስናይ፡ ወይ ድማ ሓዳር ምስምማዕ (ጉዳይ ፍትሕ)፡ ከምኹ ኣውን ጸገማት መጻምድቲ ምፍታሕ፡ በዚ ኣቐዲምካ ወይ ኣብ ግዚኩ ንዝወሃብ ስነ-ፍወሳ ትምህርቲ ኣብ ዝወሃቡ ኣገልግሎታት ኣይኮኑን፡

■ ከቲ ዕላማ፡ ዝበለጸ ምውህሃድ ንምፍጣር ኢዩ።

ዕላማ ናይዚ ኣቐዲምካ ወይ ኣብ ግዚኩ ንዝወሃብ ስነ-ፍወሳ ትምህርቲ፡ ጉድለት ወይ ጸገም ናይ ግቡኣ (ስሩዕ) ምዕባል ናይ ዘለዎም ህፃናት ኣብ ቤቶም ይኹን ኣብ ኣከባቢኦም፡ ዝበለጸ ምውህሃድ ንኸህልዎም ምግባር ኮዩ፡ ከቲ ናይ መወዳከታ ዕላማ፡ ዝበለጸ ወጽኢት ንምምዝጋብ ክከኣል ምክንቲ፡ ነቶም ዘየድልዩ ምዕባሊታት ብኣግኩ ኣብ ግዚኦም ንምክልኻልን ንምውጋዶምን ምስ ወለዲ ብሓባር ምሥራሕ ኢዩ፡

Stiftung ptz

Benzburweg 22

4410 Liestal

Tel. 061 926 63 00

sekretariat@ptz-bl.ch

ptz-bl.ch